

ΘΕΜΑ: Διακομματικές επιτροπές

1. Ο ν. 2333/1995 προβλέπει τη σύσταση τριών διακομματικών επιτροπών για την εξωτερική πολιτική, τη δημόσια διοίκηση και την παιδεία. Η νομοθεσία μας προβλέπει επίσης τη σύσταση και άλλων διακομματικών επιτροπών για ειδικά θέματα - όχι όμως την επεξεργασία γενικής πολιτικής, όπως λ.χ. η αρμόδια για την προμήθεια αγαθών σημαντικής οικονομικής ή τεχνολογικής αξίας επιτροπή (ν. 2286/95, ΠΥΣ 43/1996) και η “επιτροπή εκλογών” (ν. 2429/1996). Από τις τρεις παραπάνω επιτροπές έχει λειτουργήσει έως σήμερα μόνον η αρμόδια για τη δημόσια διοίκηση.

2. Η ενασχόληση των διακομματικών επιτροπών συνίσταται κατά βάση στην επεξεργασία κοινών θέσεων και την επίτευξη συναινέσεων σε ορισμένους κρίσιμους τομείς. Άνκαι η προοπτική αυτή μπορεί να θεωρηθεί καθαυτή ευπρόσδεκτη, είναι αμφίβολη η σκοπιμότητα της λειτουργίας νέων οργάνων για την επεξεργασία πολιτικών. Το γεγονός, ότι οι περισσότερες διακομματικές επιτροπές δεν έχουν ακόμη συσταθεί ή, αν έχουν συσταθεί, υπολειτουργούν, επιβεβαιώνει τις επιφυλάξεις για τον λόγο ύπαρξής της.

3. Ορθότερο θα ήταν γι’ αυτό να μεταφερθούν οι αρμοδιότητες των διακομματικών επιτροπών στις αντίστοιχες διαρκείς επιτροπές της Βουλής. Η αναβάθμιση του ρόλου των τελευταίων με τη δυνατότητα παραγωγής “πρωτογενούς” πολιτικής θα συνέβαλε στην ουσιαστικοποίηση της λειτουργίας τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ανάγκη αυτή εκφράζεται, με άλλους πάντως όρους, στις προτάσεις για την αναθεώρηση του Συντάγματος τόσο της Ν.Δ. όσο και του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

4. Η βασική διαφορά στη σύνθεση των διακομματικών επιτροπών σε σχέση με τη σύνθεση των διαρκών επιτροπών της Βουλής συνίσταται στο ότι οι εκπρόσωποι των κομμάτων στις πρώτες δεν είναι κατ’ ανάγκη βουλευτές. Το χαρακτηριστικό αυτό, σε συνδυασμό με τη δυνητική συμμετοχή εμπειρογνομόνων, ευνοεί τον “τεχνοκρατικό” εμπλουτισμό τους και, κατ’ επέκταση, διευκολύνει την εμπειρισταωμένη μελέτη των υπό συζήτηση θεμάτων. Η δυνατότητα, ωστόσο, της διενέργειας ακροάσεων εξωκοινοβουλευτικών προσώπων (hearings) από τις διαρκείς κοινοβουλευτικές

επιτροπές (άρθρο 38 ΚτΒ) - ενισχυόμενη ίσως περαιτέρω - μπορεί να ικανοποιήσει την ενλόγω ανάγκη.

5. Για την ανάθεση των αρμοδιοτήτων των διακομματικών επιτροπών στις διαρκείς κοινοβουλευτικές επιτροπές και την αναβάθμιση του θεσμού των hearings θα χρειασθεί τροποποίηση του ΚτΒ (άρθρα 31 και 32). Η τροποποίηση αυτή θα πρέπει πάντως να γίνει παράλληλα προς την κατάργηση του ν. 2333/1995 όχι με τον Κανονισμό της Βουλής αλλά με νόμο. Με άλλα λόγια, επιβάλλεται να αναληφθεί παράλληλα πρωτοβουλία στο επίπεδο αφενός της κοινής νομοθεσίας και αφετέρου του Κανονισμού της Βουλής. Αυτή η ιδιαιτερότητα παρουσιάζει όχι πάντως άξιες λόγου δυσκολίες, για το χρονικό συντονισμό της πρωτοβουλίας.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 1998

dis.Z/01T/DiakomEpit.doc/18.3.98/p.1-2/rp